

Splošne vesti

ZA NAŠE BREZPOSELNE TOVARIŠE!

Odpri srce, odpri roke!

Prejšnji teden so zborovali v Ljubljani v Delavski zbornici naši brezposelni tovariši-abiturienti in priredili ob tej priliki zelo pester trodnevni tečaj, iz katerega programa smo videli lahko vsi, da se ti naši tovariši(ice) resno pripravljajo za svoj vzvišeni poklic in jih tudi beda, v kateri se nahajajo sedaj, ne ovira v njihovem lepem stremeljenju. Zato zaslužijo od nas vso pohvalo, a tudi pomoč. Pričela so se učiteljska redna zborovanja in na njih se pretresajo važna stanovska vprašanja, med katerimi zavzema prvo mesto pomoč našim brezposelnim tovarišem. Mnoga društva so se že oddolžila s svojim skromnim darom, a mnoga še čakajo. Tudi novomeško učiteljsko društvo je pretresalo na svojem zboru v soboto 21. t. m. ter prišlo končno do sklepa, da vsak organiziran član(ica) odrine mesečno po 1 Din za brezposelni sklad. Prepričan sem, da bo utrpel lahko vsak izmed nas bori 1 Din mesečno, da ga položimo v fond za naše nezaposlene tovariše(ice), ki čakajo, kdaj bodo smeli tudi oni delati z nami. Vem, da je ta klic in predlog danes zelo na mestu in bo gotovo naletel na odprte roke in odprto srce. Tovariši! Tovarišice! Vsi z malim darom pomagajmo njim, ki so naši! Vse učiteljske dravske banovine, organizirane v JUU, bo s tem svojim korakom pokazalo, da ljubi res s srcem svojega bližnjega trpečega tovariša! Se enkrat: odpri srce — odpri roke!

Marjan Tratar, Mirna peč.

— Spremembe v prosvetnem ministrstvu. S kraljevim ukazom sta postavljena: za načelnika splošnega oddelka prosvetnega ministrstva dosedanj načelnik oddelka za osnovnošolski pouk Miladin Savarlič, za načelnika za osnovnošolski pouk pa Dušan Jakšič, dosedaj načelnik prosvetnega oddelka banske uprave v Novem Sadu.

— Učiteljsko iz Ljubljane in ljubljanske okolice opozarjamo, da se vrši dne 6. novembra t. l. koncert »Učiteljskega pevkega zbora«. Koncert bo jako zanimiv in se bodo izvajale skladbe, ki jih še niste čuli. Nastopita pa tudi ženski in moški zbor našega državn. učiteljskega, torej naša učiteljska mladina, naš pevski in stanovski naraščaj. S solom bo nastopil g. mojster Julij Beteto. Dne 7. novembra nastopi Učiteljski pevski zbor v Zagrebu, kjer vlada veliko zanimanje za koncert. Dolžnost vsakega učitelja je, da poseti koncert ter animira tudi svoje prijatelje in znance, da pridejo na koncert, ki bo v čast našemu stanu ter bo z našo pomočjo in obiskom tudi s strani ostalega občinstva pripomogel k ugledu našega stanu v javnosti.

— Članstvu JUU iz Ljubljane in okolice. Jugoslovanska Čehoslovanska Liga v Ljubljani priredi v petek 27. oktobra ob 20. uri v veliki dvorani hotela Union akademijo v proslavo čehoslovanskega narodnega praznika. Prosimo članstvo, da se te pomembne proslave polnoštevilno udeleži.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

— Članstvu JUU — sekcije Ljubljana na znanje, da so položnice št. 11.197, 10.042 in 15.613 odslej naprej neveljavne. Uporabljajte za JUU le položnice št. 11.153, za Mlad. matico pa št. 15.744. — Blagajnik.

— Tečaj brezposelnih učiteljskih abiturientov se je vršil v dneh 19., 20. in 21. t. m. v dvorani Delavske zbornice. Udeleženci se ga je okrog 300 absolventov obeh slovenskih učiteljskih, ki so vse dni vneto sledili gg. predavateljem in z velikim zanimanjem posegali v debato o perečih vprašanjih. Tečaj je uspel nad vse pričakovanje dobro. Obširno in izčrpno poročilo pričakujemo v prihodnji številki.

— Mladinska matica. Kraljevska banska uprava je priporočila »Mladinsko matico« z nastopnim odlokom: »Glede na važno kulturno misijo, ki jo vrši med šolsko mladino »Mladinska matica« s svojimi rednimi in izrednimi izdajami, ter glede na to, da bo njeno glasilo »Naš rod« kot glasilo Podmladka Jadranske straže dvigalo nacionalni duh v naši mladini, govorec o lepoti, pomenu in važnosti našega morja, poziva kraljevska banska uprava vsa vodstva šol, da priporočijo mladini naročitev na »Naš rod« in na publikacijo Mladinske matice. Istotako se nabava teh publikacij priporočila vsem šolskim knjižnicam. Mladinsko matico je priporočilo ministrstvo prosvete z odlokom O. n. br. 51.443, z dne 30. julija 1931.«

— Za poplavljenice v Strugah je nabralo učiteljsko šole Sv. Jakob ob Savi pri prebivalcih občine Podgorica in Dragomelj 600 Din. Nabrani denar so nakazali upraviteljsvu šole v Strugah. Posnemajmo vrle tovariše in tovarišice od Sv. Jakoba.

— Hranilni in posojilni konzorcij, kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani ima svoj izredni občni zbor 13. nov. 1933, ob 20. uri v magistratni posvetovalnici, Ljubljana, Mestni trg. Dnevni red: 1. Čitanje Savezovega akta in poročila o reviziji zadruge. 2. Sprememba pravil. 3. Slučajnosti.

TOVARIŠI(CE)!

NE POZABITE NA OBMORSKI UČITELJSKI DOM IN POSLJITE PRIJAVNICE!

Osebne zadeve

— Napredovali so v VIII. skupino: Novčan Julijana, učiteljica v Dramljah.

— Prevedeni so v IX. skupino učitelji (ce): Pucelj Franja iz Vel. Lašče; Pavline Ana iz Trnja; Krajcar Ivan iz Mežice; Humer Ida iz Turnišča; Carlavaris Ana iz Nove cerkve; Podboj Veronika od Sv. Bolfenka; Šiška Ana iz Zalne.

Učiteljski pravnik

IN SE SO ZAMUDNIKI ZA NAPREDOVANJA

Š. Tovariši upravitelji, ki žele dobiti za šolo izpolnjen »Pregled poviškov« in za učiteljsvo izpolnjene tablice »Moji prejemki«, naj sporoče po dopisnici semkaj.

— Dekret o priznanju period. poviška, ki ga je priključiti prošnjam za napredovanje, je založila Učiteljska tiskarna.

Obrazec je izpolniti le z imenom in podatki. Olajšajte si delo s ceneno tiskovino, ki jo dobite v knjigarnah Učiteljske tiskarne.

Mladinska matica

I. številka Našega roda je izšla te dni in prinaša tole vsebino:

Srečko Kosovel: Vrabček zoblje. Srečko Kosovel: Brinjevka. France Bevč: Dediščina. Iv. S. Turgenjev: Dva bogataša. Krista Hafnerjeva: Šimnov Lipe. Zdravko Ocvirk: Na grob bom rože mamici ponese. Miha Maleš: Mali grad v Kamniku. Bogomir Magajna: Kaj bi rekel Italijanček Marijanček Marianu. Lavo Čermelj: Z barbarskimi ribiči na nočnem lovu. Jadranska straža v Splitu. Vsem članom Podmladka Jadranske straže, Jadranski stražarji. Kaj moraš znati. Franc Pretnar (Marija Kmetova) Marija Grošljeva: Soča joče. — Brdavs. — Mihec na Velesejmu. Miran Jarc: Otroci Joža Herfort: Mi smo štirje. — Pred 25 leti v Ptuj in Ljubljani. Maks Pleteršnik. Vuk Stefanović Karadžić. Strahovite septembarske povodnji. Nesreča naših zračnih kril. Mladina piše. Uganke.

Ilustracije so izdelali Milko Bambič, ki je narisal tudi naslovno stran in vinjete, dalje M. Gaspari, O. Gaspari, M. Maleš in Stupica.

POZORI!

Mnoge šole še niso poslane seznama naročnikov na »Naš rod«. Ker ne moremo verjeti, da bi na vsej šoli, pa tudi če je to eno-razrednica, ne bilo niti enega učenca, ki bi si naročil našo mladinsko revijo, smo uverjeni, da nam niso javili številna naročnikov le, ker niso še zaključili nabiranja. Ker je pa prva številka Našega roda že izšla in bo stal stavek za eventualen ponatis le še nekaj dni, prosimo zamudnike, da se naročijo na list takoj, sicer lahko ostanejo brez »Našega roda« in knjig M. M., ki bodo letos izredno zanimive.

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE
Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

Za one, ki rešijo uganke v »Našem rodu« in bodo izrežani, so določene tri nagrade: par čevljev po meri (dar Bač, Ljubljana), pisarniške potrebščine (dar tvrdke Vdovič, Ljubljana, Gradišče) in vezana knjiga Miklavževa noč (dar Mladinske matice). — Pravico do nagrad imajo samo naročniki »Našega roda«. Da ne bodo imeli učenci preveč stroškov za poštino, lahko zberejo učitelji vse rešitve v razredu in jih pošljejo uredništvu »Našega roda« v skupni kuverti.

Naša gospodarska organizacija

— Članom Učiteljske samopomoči! V tem tednu prejmete položnice za plačilo prispevkov za 310. in 311. smrtni slučaj (Mikuš Anton, Ljubljana in Cenčič Helena, Kamnik). Ker je prispevek malenkosten, se je odločila uprava, da prišteje k temu še prispevek za podporni sklad v novembru in decembru. Stori to zato, ker je v zimskih mesecih običajno vedno več smrtnih slučajev, v januarju pa bo treba plačati tudi upravnino. Tedaj bi izpadel obrok za podporni sklad. Uprava upa, da se članstvo strinja s temi ukrepi. Samci naj torej nakažejo 21 Din, poročeni pari pa 41 Din. Zaostanki za smrtni slučaj se so se precej znižali, narasli so pa oni za podporni sklad. Vse te je uprava pristela k prispevkom, ki jih boste nakazovali v novembru. Točno označbo razvidite na položnici. Prosimo, upoštevajte jih in nakažite takoj po prejemu plače. Večje zaostanke je težko plačevati. V podporni sklad je doslej vplačanih 58.425 Din. Posojila iz njega se bodo dajala v smislu določil zadruginih pravil šele po 16. juniju 1934.

Uprava Učiteljske samopomoči.

DAMSKI jesenski in zimski PLAŠČ,

ki vam ga dobavi

Nizka cena!

DRAGO GORUP & Co.
LJUBLJANA, Miklošičeva c. 16 I.

Nizka cena!

je zadnje mode, najboljše kvalitete, prvorazredno delo.

Učiteljski pevski zbor JUU

— Za nami sta spet že dva tečaja; prvi, ki se je vršil 12.—14. t. m. za mešani zbor, drugi pa 21. in 22. t. m. za ženski zbor.

Na prvem tečaju se je zbralo okrog 130 pevcev — 70 članov UPZ ter 60 članov pevkega zbora Državne učit. šole v Ljubljani. Dirigent prof. Sr. Kumar ter člani UPZ, ki sodelujejo pri zboru od njega ustanovitve so izjavili, da zbor še ni bil v taki zasedbi. Zeleti bi bilo, da ostane zbor v taki formi še nadalje. Kmalu bo treba dotok članstva v zbor zaježiti. Sprejeti bo mogoče le izmed odličnih najodličnejše.

Po dolgem času se je vendar našla vez med UPZ in našimi bodočimi tovariši. Najboljše pevce(ke) bo treba priključiti k zboru, ko izstopijo iz šole, saj večjega dotoka svežih moči lahko pričakujemo le od te strani, ker redki so slučaj, da vstopajo v zbor starejši kolegi.

Prav lepo je uspel tudi ženski tečaj; red je motil nekoliko tečaj naših abiturientov. Dva tečaja istočasno sta izključena; v bodoče se bo treba taki praksi izogniti.

Imen udeležencev obeh pev. tečajev zaenkrat ne objavimo, saj za zadnje tečaje je opravičilo le bolezen. Se eno prošnjo: Vsi bodoči tečaji brez »akademskih četrtic«. To edino hibo naših tečajev treba odpraviti.

7. X. ponovimo koncert v Zagrebu; poleg ljubljanskega programa, zapoje naš ženski zbor še B. Papandopolove: Dodolice.

Šolski radio

— V. teden. V torek 31. oktobra bo predaval g. Viljem Kus »Kaj je doživel desetinarski novec«. Razpored: 1. Kovanje denarja. 2. Potovanje novca po Jugoslaviji. 3. S čim so plačali nekdanji ljudje in s čim danes. 4. Kovinasti denar in njegova dobra stran. 5. Ogled državne kovnice v Beogradu. 6. Stedimo za stara leta. — V petek dne 3. novembra bo predaval g. Miroslav Zor: »O polharjih« po sledečih točkah: 1. Opis in življenje polha. 2. Kako polharji love polhe. 3. Obdelava in uporaba kožic. 4. Polh in polhovka v pripovedki in zgodovini.

Naše šolstvo in prosveta

DELOVNO OBČESTVO VODITELJEV IN VODITELJIC KMETSKO- IN GOSPODINJSKO-NADALJEVALNIH ŠOL.

Na temelju § 13. Pravilnika za kmetško-nadaljevalne šole in na predlog odbora učiteljskega nadaljevalnih šol za kmetško mladino vabi banska uprava vse redne učne moči navedenih šol k delovnemu občestvu, ki bo v Celju, in sicer 6. novembra za redne učne moči kmetško-nad. šol ter 11. novembra za redne učne moči gospodinjsko-nad. šol.

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica št. 44

I.

Spored delov. občestva voditeljev kmetško-nadaljevalnih šol.

Otvoritev ob osmi uri zjutraj v telovadnici okoliške dekliske šole v Celju.

1. Pozdravni govor g. ing. Zidanska Jos., načelnika kmet. oddelka banske uprave.
2. Življenjski viri zdravega kmetstva. Govori g. šolski svetnik Jože Krošl, Ljubljana.
3. Naše kmetijsko gospodarstvo in zahteve svetovnega trga. Govori g. ing. Lukman Fran, sekretar kmetijskega ministrstva — Beograd.
4. Državljanska vzgoja kmetске mladine. — Govori g. Gosak Josip, šol. upravitelj, Teharje.
5. Odmevi kmetško-nadaljevalnega šolstva v različnih predelih naše banovine.
6. Organizacija kmetске mladine. Govori g. Doberšek Karl, šol. upravitelj, Prevalje.
7. Poročila odbornikov.
8. Predlogi.
9. Slučajnosti.

II.

Spored delovnega občestva voditeljic gospodinjsko-nadaljevalnih šol.

Otvoritev ob osmi uri zjutraj v telovadnici okoliške dekliske šole v Celju.

1. Pozdravni govor predsednice delovnega občestva voditeljic g. Mešiček Anke, učiteljice v Krčevini pri Mariboru.
2. Naše delo. Govori g. šol. svetnik Krošl Jože, Ljubljana.

3. Kako more voditeljica ohraniti in okrepiti vez z absolventkami gospodinjsko-nadalj. šol. Govori gđ. Zagar Milena, učiteljica, Ljubljana pri Celju.
4. Državljanska vzgoja odrasle ženske mladine. — Govori g. Grum-Skuljeva Andreja, učiteljica, Gabrk pri Škofji Loki.
5. Delo gospodinjsko-nadalj. šol v posameznih krajih naše banovine.
6. Poročila odbornic.
7. Predlogi.
8. Slučajnosti.

Ker potrebuje učiteljsvo pri svojem delu na deželi jasnih in praktično izvedljivih smernic, zato banska uprava udeležbo na tem delovnem občestvu toplo priporoča.

Obvezna pa je udeležba za vse voditeljice in voditelje onih nadaljevalnih šol, ki jih je banska uprava v šol. letu 1932/33 formalno odobrila. Vsem tem voditeljem bo odbor povrnil dejanske potne stroške na železnici in kril vsaj delne stroške za prehrano.

Banska uprava je s posebnim odlokom vsem sreskim načelstvom naročila, da imajo vse redne učne moči vseh kmetško — in gospodinjsko — nad. šol, ki so že sploh delovale, oziroma, ki nameravajo pričeti v tekočem šolskem letu s poukom, v ponedeljek, dne 6. novembra oziroma v soboto, dne 11. novembra dopust, ki se ne sme vsteti v redni letni odmor.

Kdor se namerava udeležiti delovnega občestva, naj to sporoči sreskemu načelstvu in do 30. oktobra 1933 tudi neposredno kmetijskemu oddelku kr. banske uprave v Ljubljani.

Skupno s prijavo je poslati kmetijskemu oddelku banske uprave tudi morebitne samostojne predloge, ki se naj bi obravnavali na delovnem občestvu.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

Poročila:

+ JUU, SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V ORMOŽU je zborovalo dne 7. oktobra 1933. v Ormožu. Obisk je bil 61%.

Glede obrambnega fonda je večina članstva za to, da prispevamo mesečno Din 0'50. Zahtevamo pa, da se vsako leto poda poročilo o delu in o porabi tega fonda. Tov. predsednik prosi tovariše, da preskrbijo našim brezposelnim abiturientom tajniška mesta pri novih občinah.

Poročilo o banovinski in državni skupščini poda tov. predsednik Megla.

Predlogi:

1. Sekcija JUU se poziva, da napravi potrebne korake na merodajnih mestih za takojšnjo namestitev brezposelnih abiturientov. V to svrhu naj se zasedejo vsa prazna mesta v banovini. Finančno vprašanje pri tem ne pride v poštev, ker so vsa ta mesta sistemizirana ter imajo vsled tega tudi proračunsko podlago. Nadalje naj se takoj revidira stalež učiteljskega na mestnih šolah, da ne bodo tam nadštevilne učne moči, dočim trpijo podeželjske šole pomanjkanje učnih oseb in so vsled tega prenapolnjeni razredi.

2. Že pred 4 leti ob likvidaciji »Zvončeka« s strani bivše JUU se je pri vseh društvihi živo načelo vprašanje reforme našega organizacijskega mladinskega lista. Večina društev se je že tedaj izrekla za šolski list-časopis, ki bi naj izpopolnjeval razredno čtivo. Toda po 4 letih izhajanja »Našega roda« smo spoznali, da je vprašanje naše šolskomladinske književ-

Oddelek za učila

Ljubljana
Maribor

nosti še vedno na mrtvi točki, kajti »Naš rod« je v glavnih obrisih še vedno čisto literarna revija s prispevki, ki po večini niso v nobeni ožji zvezi s poukom in ne sodobnim življenjem, razen tega pa tudi večina priobčenega gradiva vsebinsko presega duševno obzorje podeželjske mladine, vsled česar se list ne more prav udomačiti po naših šolah. Težko si razlagamo dejstvo, da že letošnja skupščina JUU v Ljubljani ni sprejela sklepov, da se »Naš rod« pretvori v šolski list - časopis. Člani našega društva smatrajo, da se »Naš rod« ne more izpopolniti v šolski list samo s tem, da dobi sedanji list kako novo rubriko ali pa še glasbeno prilogo povrh, kajti reformo »Našega roda« je treba zagrabiti v celoti, vsestransko in z načelne strani. Vsled tega stavimo sekciji v Ljubljani, posebej pa odboru Mlad. matice v razmišljanje in izvedbo sledeče soglasne sklepe našega društva:

1. Mlad. matica naj se preveč ne zanaša na posamezne nestrokovne časopisne kritike, ki po večini enostransko poročajo o našem organizacijskem mladinskem tisku. O usodi, uspehu in napredku učiteljskega mladinskega lista naj sodijo v prvi vrsti strokovni učiteljski krogi, aktivni šolniki in pedagogi, ne pa v toliki meri skoro vselej samo književniki, umetniki in slikarji, ki povrh tega še sami aktivno sodelujejo kot sodružniki pri listu. V